

Brug end den nuværende. Tanken var, at Skolens Bestyrelse da kunde optage et Laan i Bygningen og for dette foretage den nødvendige Udvidelse af Lokalet.

For at forsøge denne Udvei, lode vi da optage en Taxation af Bygningen, som er bleven indsendt til Ministeriet tillige med min Skrivelse af 3die Juni. Taxatorerne anslog vel i Almindelighed Bygningens Værdi til c. 4,000 Rd., men tilspjode, at, saafremt den fremtidig ikke maatte anvendes til anden Brug, maatte denne Servitut ophæve dens Værdi i Handel og Wandel, og kunde den da paa Grund af sin Væde og Uensigtsmæssighed ikke have anden Værdi end Materialernes. Under disse Omstændigheder kunde Kjøbet af Bygningen altsaa ikke være os til nogen Nytte, da intet Laan vilde kunne faas i den. Men selv om den nævnte Servitut faldt bort, turde Skolens Bestyrelsesraad dog ikke indlade sig paa en Transaktion, hvorved Skolens Kasse vilde blive bebyrdet med en aarlig Renteudbetaling, som den ikke antoges at kunne bære. I Genhold hertil saae Bestyrelsesraadet sig desværre nødt til at gjøre Afkald paa at benytte det iøvrigt paaffjønneelsesværdige Tilbud fra Finansudvalgets Side.

Svad vi havde forudsat, nemlig at Klasseværelsernes baade Størrelse og Antal maatte blive utilstrækkelig, viste sig allerede ved indeværende Skoleaars Begyndelse rigtig. Discipeltallet gik op til 95, og der behøvedes 6 Klasseværelser, foruden at der skulde stiftes Plads til Realdisciplene i de Timer, i hvilke de læse adskilte fra de studerende. Heril kunde da aabenbart 5 Værelser, af hvilke de 2 tilmed kun vare smaa, ikke gjøre Fyldest. Der forelaa os altsaa det Alternativ, enten at afsiøe anmeldte Disciple eller at udvide Lokalet. I Tilid til, at en ekstraordinær Understøttelse ikke syntes umulig at opnaa efter de Besiøer paa Beloville, som Skolen hidtil har modtaget saavel fra Regjeringens som fra Rigsdagens Side, tog da Bestyrelsesraadet den dristige Beslutning — vel ikke at opføre en ny Bygning for hele Skolen — men at ombygge den i ovennævnte Taxation som saldesærdig betegne, vestre Sidesløi. Herved ere 3 nye Værelser af passende Størrelse spjode til de 5 gamle, saa at 8 Klasseværelser nu staa til Raadighed. Dette svarer ikke alene til det nuværende Behov, men ogsaa til den ad Nære forestaaende Udvidelse, naar Disciplene af 4de studerende Klasse rykke op for at danne Stammen til en ny øverste Klasse. Beføstningen vil, naar Alt bliaer færdigt, beløbe sig til mellem 2,500 og 3,000 Rd.

Af Hensyn til denne Sums Størrelse vover jeg da at andrage paa ovennævnte Forhøielse af Statstilskudet paa 500 Rd. i mindst 5 Aar. Jeg veed vel, at vi ikke kunne beraabe os paa nogen Ret, al den Stund Bygningens Vedligeholdelse paahviler Skolen. Men jeg henstiller, om ikke det dobbelte Hensyn kan tale for os, først at Giendommens Værdi er bleven forøget saavel ved de omfattende Forbedringer i de nærmest foregaaende Aar som nu ved Opførelsen af en ny, solid Fløi i Stedet for en gammel og daarlige, dernæst af Skolen, ijaald den selv skal udrede saa stor en Sum, vil blive bragt i en Gjøld, som det ikke er let at se, hvoredes den skal kunne bære; thi den er hverken nogen Stats- eller Amts- eller Kommuneskole; den har ingen anden Støtte end sin egen Kasse. Det vilde dog være sørgeligt, om Skolen skulde lide alvorligt under et pekuniært Tryk, efterat den (naar der ses hen til, at af dens 95 Disciple ere 35 Sønner af Kjøbmænd, Haandværkere og andre Næringsdrivende, 25 af Lanbrugere, 12 af Officerer og Underofficerer, 8 af Lærere, 6 af Jernbaneassistenter og Telegrafister, 3 af civile Embedsmænd og 6 af Forretningsførere og Vign.) kan siges at have flaaet Rod i Beføllningens forskjellige Klasser baade i Byen og Omegnen. Men lykkes det ved det høie Ministeriums og Rigsdagens Omfarg at komme ud over den nærværende Krise, skjønner jeg ikke rettere, end at Skolen fremtidig vil kunne opfylde sin Bestemmelse ved det ordinære Statstilskud, og den gamle, henved 200aarige Bygning endnu længe gjøre Gavn i alle Samsfundets Klasser som Planteskole for den almindelige Dannelse."

Udvalget tror i Betragtning af den i Andragendet givne Begrundelse, at kunne tiltræde Ministerens Endringsforslag, dog at dette forandres derhen, at dets midlertidige Karakter fremtræder i Lovforslaget, ligesom man forventer, saavidt og saasnart Skolens Økonomiske Stilling tillader det, at Bestyrelsen vil forsøge Fripladsernes Antal som Erstatning for denne forøgede Bevilling.

158) Udgiftsposter 11—12. Udvalget har udbeet sig meddelt Oplysning om, hvorvidt Ministeren i Overensstemmelse med tidligere gjorte Opfordringer fra Udvalgets Side ved Approbation af nye Skoleplaner har havt Leilighed til at virke hen til en fyldigere Udvikling af det kommunale Skolevæsen i de Kommuner, til hvis høiere Skolevæsen der ydes Understøttelse af Staten.

Derpaa har Udvalget endnu ikke modtaget noget Svar.

159) Udvalgets Flertal under Nr. 94 gjentager tidligere fremsatte Henstillinger om Nedlæggelse af nogle af de nuværende lærde Skoler, da de Midler, der anvendes til dem, ere for store i Forhold til den Nytte, de stifte.